

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپيوسته
رشته پرستاری (داخلی - جراحی)

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۸

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی)

رشته: پرستاری (داخلی-جراحی)

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در پنجاهمین جلسه مورخ ۹۱/۱۲/۸ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی) که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره ها را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی) از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی) در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی) در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رای صادره در پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۱۲/۸ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی)

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی) با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی) از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر بهرام عین اللهی

معاون آموزشی

رای صادره در پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۱۲/۸ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی-جراحی) صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر محمد حسن طریقت منفرد

سرپرست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول
برنامه آموزشی رشته پرستاری (داخلی - جراحی)
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

مقدمه:

خدمات پرستاری یکی از نیازهای روبه‌تزايد جامعه در حال پیشرفت ایران می‌باشد. گسترش و توسعه جامعه، رشد جمعیت، افزایش مشکلات سابق و پیدایش مشکلات نوپدید سلامت، همگی از عواملی هستند که نیاز به شناخت و گسترش روش‌های توسعه سلامت در بزرگسالان را روزافزون می‌کند. بویژه اینکه گروه بزرگسالان به عنوان عوامل اصلی توسعه اقتصادی، اجتماعی چنانچه سالم باشند به رونق جامعه کمک کرده و در صورت عدم برخورداری از سلامت هزینه‌های مضاعفی را تحمیل می‌کنند. با توجه به نقش بی‌بدیل پرستار در توسعه سلامت این گروه و نظر به ضرورت خدمات تخصصی و عالمانه پرستاری، تحصیلات پرستاران در مقطع کارشناسی ارشد و به شکل تخصصی با هدفگیری تامین مراقبت با کیفیت مطلوب از این گروه سنی در تمام مراحل پیشگیری از سطح اول تا بازتوانی ضروری می‌نماید. رویکرد این برنامه تربیت نیروی انسانی کارآمد برای ارائه خدمات بالینی و مراقبت پرستاری اختصاصی در قالب ارتباط انسانی، اخلاق مدار، و توأم با مهارت در جمعیت بزرگسال و در زمینه مشکلات داخلی و جراحی می‌باشد. کمیته بازنگری برنامه پرستاری داخلی - جراحی بدین منظور در شورایی عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی کشور تشکیل و برنامه حاضر را با رعایت ویژگی‌های نگرش به پیشرفت‌های علمی و انطباق با نیازهای جامعه تدوین نموده است. در تدوین این بر

نامه تلاش بر این بوده است که ضمن حفظ کلیت مراقبت پرستاری، تطبیق با شرایط فرهنگی جامعه، تلفیق دانش نظری و عملکرد بالینی، استفاده از مدل‌های پرستاری و توسعه اخلاق حرفه‌ای؛ دانشجویانی تربیت شوند که خدمات شایسته و درخوری ارائه نمایند.

عنوان و مقطع رشته به فارسی و انگلیسی:

دوره کارشناسی ارشدناپیوسته رشته پرستاری (داخلی - جراحی)

Medical-surgical nursing (MSc)

تعریف رشته:

رشته پرستاری (داخلی - جراحی) شاخه‌ای از رشته پرستاری است که به تربیت پرستاران متبحر، آگاه، توانمند و متعهد به مراقبت از بیمارهای در مواجهه با مشکلات و بیماریهای داخلی و جراحی می‌پردازد. دانش‌آموختگان این رشته با بکارگیری رویکرد مراقبت مبتنی بر شواهد، مددجومحور، جامع و جامعه‌نگر، با تکیه بر اصول اخلاق و ارتباطات انسانی، نیازهای مددجویان را در ابعاد مختلف شناسایی کرده و در سطوح سه‌گانه پیشگیری به ارائه خدمات تخصصی مراقبتی می‌پردازند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

- قبولی در آزمون ورودی مطابق با ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- دارا بودن مدرک کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته پرستاری، اخذ شده از داخل یا خارج از کشور به تایید وزارت بهداشت، درمان، آموزش پزشکی

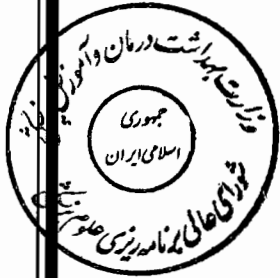
مواد امتحانی و ضرایب آن:

ردیف	ماده امتحانی	ضریب
۱	پرستاری بیماریهای داخلی - جراحی	۵
۲	پرستاری بهداشت جامعه	۳
۳	سلامت روان و روان پرستاری	۲
۴	پرستاری کودکان	۱
۵	پرستاری مادران و نوزادان	۱
۶	زبان عمومی	۲
	جمع	۱۴

* جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

همگام با توسعه دانش و فناوری و نیاز به اعتلاء خدمات در نظام سلامت و رفاه اجتماعی دوره کارشناسی ارشد رشته پرستاری داخلی - جراحی در بیشتر دانشگاه های معتبر دنیا نظیر کانادا، آمریکا، انگستان، استرالیا و سایر کشورهای پیشرفته دایر گردید. در ایران با حمایت وزارت علوم و آموزش عالی وقت از سال ۱۳۵۴ مجوز برنامه های آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری که به همت پیش کسوتان این رشته خانم ها شفیقه هروآبادی و دکتر سادات سیدباقرمداح در انجمن پرستاری ایران تهیه و تدوین شده بود به مراکز آموزش عالی پرستاری دانشگاه ملی سابق (دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهبشتی فعلی)، مرکز پزشکی ایران سابق، انستیتو عالی پرستاری فیروزگر و انستیتوی روانپزشکی ایران اعطا و رشته پرستاری داخلی - جراحی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته در مهر ماه سال ۱۳۵۵ در مرکز پزشکی ایران سابق به پذیرش دانشجویان مبادرت کرد. با پیروزی انقلاب اسلامی و بازنگری برنامه های کارشناسی ارشد پرستاری، دو برنامه آموزشی تحت عناوین آموزش پرستاری با پنج گرایش (داخلی و جراحی، کودکان، روانپرستاری، سلامت جامعه و مدیریت) و مدیریت خدمات پرستاری با چهار گرایش (داخلی و جراحی، کودکان، روانپرستاری، سلامت جامعه) تصویب و به تدریج دانشگاه تربیت مدرس و دانشکده های پرستاری وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی در استانهای دیگر کشور از سال ۱۳۶۱ موفق به اخذ مجوز و پذیرش دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری گردیدند. در آخرین مصوبات (سال ۱۳۷۴) پرستاری داخلی - جراحی به عنوان یک گرایش در دو برنامه، دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته آموزش پرستاری و کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری بوده است.

جایگاه های شغلی دانش آموختگان:

- مراکز درمانی (بیمارستان‌ها)
- مراکز مشاوره و خدمات پرستاری
- مراکز نگهداری و آسایشگاه‌ها
- مراکز مراقبت‌های تسکینی
- مراکز ارائه خدمات طب مکمل مجاز
- مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی
- اورژانس‌های پیش بیمارستانی
- کارخانجات و مراکز صنعتی
- پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقات و شرکتهای دانش بنیان، مراکز رشد
- عرصه‌های طب ورزشی
- سایر عرصه‌های نیازمند به مراقبت پرستاری از بزرگسالان

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

در تدوین این برنامه، بر ارزش‌های زیر تاکید می‌شود:

- انسان به عنوان جانشین خدا دارای کرامت، قداست، حرمت و منزلت والایی بوده و از حقوق همه جانبه به منظور ارتقاء سلامت بر خوردار می‌باشد.
- اعتقاد به مرجعیت علمی و تلاش در جهت دستیابی به قله‌های دانش و خردورزی در پرستاری از ارزشهای نهادینه در پرستاری است.
- تلاش در نیل به عدالت در سلامت و آموزش پزشکی تعهد دائمی حرفه پرستاری است و هرگونه برنامه‌ای مبتنی بر آن ارزشمند است.
- پیشرفت و رعایت عدالت اجتماعی در ارایه مراقبت‌های بهداشتی به انسان در جهت رفع نیازهای بیولوژیکی، روانی، اجتماعی، فرهنگی و معنوی امری ضروری است.
- این برنامه بر پیشگیری از بیماری و ناتوانی و ارتقاء سلامت در تمام سطوح آن تاکید دارد.
- حق دریافت آموزش‌های لازم و مشارکت در تصمیم‌گیری‌های مربوط به سلامت مددجو از حقوق اصلی اوست.
- مراقبت‌های جامع و جامعه‌نگر پرستاری در راستای تامین سلامت کامل مددجویان، با توجه به تغییرات سریع تکنولوژی در حیطه‌های بهداشتی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی صورت می‌پذیرد.
- راهبرد آموزشی این برنامه بر محوریت دانشجو به عنوان عنصر اصلی آموزش تنظیم شده است.
- برنامه‌های آموزش پرستاری در این مقطع در جهت تربیت افراد به منظور رسیدن به خلاقیت، ابتکار، شایستگی، خود باوری، خود کفایتی و دانش‌پذیری می‌باشد.
- راهبرد آموزشی غالب در این برنامه تقویت روحیه یادگیری و خودآموزی مادام‌العمر می‌باشد.
- در این برنامه آموزشی بر استفاده از فنون و روش‌های جدید آموزشی تاکید شده است.

- دانش آموختگان این مقطع از توانمندیهای بالقوه خود در جهت قضاوت، رشد و شکوفایی حرفه پرستاری و اخلاق انسانی بهره برده و افرادی مسئول، کارآمد و اثر بخش در جایگاه خود می باشند.

دورنما (چشم انداز):

در ۱۰ سال آینده، این دوره در کشور، از لحاظ استانداردهای آموزشی، تولیدات پژوهشی و ارائه خدمات پرستاری به مردم، در منطقه در ردیف کشورهای برتر مطرح خواهد شد.

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره، تربیت پرستارانی متبحر، توانمند، مسئولیت پذیر، اخلاق مدار و جامع نگر است که با بکار بستن تفکر انتقادی و با تکیه بر کاربرد علوم پرستاری مبتنی بر شواهد، مددجویان را در سطوح جامعه: مراکز بهداشتی، درمانی و توانبخشی یاری می نماید.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان:

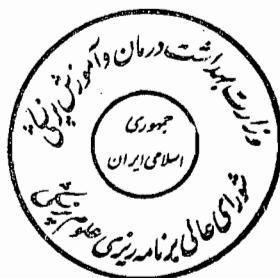
دانش آموختگان این دوره باید قادر باشند:

- مشکلات مددجویان را در قالب تشخیص های پرستاری تعیین نمایند.
- برای برطرف کردن مشکلات مددجویان برنامه مراقبتی تدوین نمایند.
- برنامه ارتقاء سلامت مددجویان را اجرا و ارزشیابی کنند.
- از بیماران بزرگسالان در عرصه های مختلف مراقبت نمایند.
- در نقش آموزشی از عهده برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی آموزش دانشجویان، همکاران، مددجویان و خانواده آن-ها برآیند.
- در تدوین سیاست های مرتبط با ارتقاء سلامت بزرگسالان مشارکت فعال داشته باشند

نقش های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان این رشته در نقش های زیر در جامعه انجام وظیفه خواهند کرد:

مراقبتی	آموزشی پژوهشی	مشاوره ای	تشخیصی (پایش)	پیشگیری
	مولد	مدیریتی		

وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

در نقش مراقبتی

- برقراری ارتباط مناسب با مددجو، خانواده و اعضای تیم سلامت
- مشارکت و همکاری با سایر اعضای گروه سلامت در ارائه خدمات به بیماران
- ارائه خدمات پرستاری جامع در حیطه بهداشتی درمانی با رویکرد سلامت محور و خانواده محور به بیماران
- ارائه خدمات تخصصی پرستاری مبتنی بر شواهد در بیماران حاد، مزمن، کم توان و ناتوان
- بررسی و تشخیص نیازهای مددجو و خانواده، اولویت بندی آنها و ارائه تدابیر پرستاری و ارزشیابی مداخلات انجام شده
- پیگیری وضعیت سلامت مددجو و خانواده با انجام بازدید و ارائه مراقبت های خاص پرستاری و آموزش های ضروری در منزل

- همکاری با سایر اعضای گروه سلامت در ارائه خدمات
- رعایت و اجرای اصول اخلاقی و حفظ حقوق مددجو و خانواده

در نقش آموزشی

- آموزش مددجو، خانواده و جامعه در سه سطح پیشگیری
- بکارگیری شواهد و مستندات علمی روز در آموزشها
- استفاده از اطلاعات و دانش جدید و به کارگیری آنها در جهت بهبود ارائه خدمات پرستاری در حیطه های بهداشتی و تخصصی
- تهیه محتوا و انتخاب نرم افزارهای کمک آموزشی
- نیازسنجی، برنامه ریزی و برگزاری برنامه های آموزشی (بازآموزی و حین خدمت) بر اساس نیازهای کارکنان پرستاری
- مشارکت و همکاری با دانشگاه‌های علوم پزشکی در آموزش بالینی دانشجویان مقطع کارشناسی
- راهنمایی و تسهیل روند آموزشی دانشجویان پرستاری در عرصه های تخصصی بالینی

در نقش پژوهشی

- همکاری در طراحی، انجام و توسعه پژوهش‌ها با مسئولین نظام سلامت
- بررسی زمینه‌ها و نیازهای پژوهشی و تدوین طرح‌های متناسب و ارائه آن به مسئولین سلامت
- استفاده از روش‌های مختلف و فناوریهای جدید در انجام پژوهش‌های کاربردی در حوزه های مختلف سلامت بزرگسالان
- انتشار و ارائه نتایج تحقیقات به مسئولین سلامت
- مشارکت در ایجاد و توسعه پایگاه‌های تحقیقاتی - جمعیتی (Population Lab) به منظور ارائه خدمت در ارتباط مستقیم با جامعه تحت پوشش
- مشارکت در ایجاد و گسترش مراکز پژوهش و توسعه (Research & Development) در عرصه‌های پیشگیری، درمان و توانبخشی بزرگسالان

در نقش مشاوره‌ای

- ارائه مشاوره به مددجو ، خانواده و جامعه در سه سطح پیشگیری
- ارجاع مددجو و خانواده به متخصص بالینی در موارد نیاز به خدمات تخصصی بالینی

در نقش تشخیصی (پایش)

- بررسی و تشخیص نیازهای مراقبتی فرد، خانواده و جامعه بعنوان مددجو
- تشخیص مشکلات سلامت مددجویان و گزارش به پزشک مسئول

در نقش پیشگیری

- بررسی و تشخیص مشکلات بالقوه سلامت بزرگسالان و تعیین راهکارهای مقابله ای مبتنی بر شواهد و ارائه به مسئولین واحد تحت پوشش
- مشارکت در برنامه های غربالگری نظام سلامت

در نقش مولد

- تولید دانش و فناوری در زمینه سلامت بزرگسالان
- تولید و معرفی الگوهای مراقبت پرستاری بومی متناسب با هنجارهای فرهنگی جامعه اسلامی
- تولید الگوها و بسته‌های آموزشی دانشجویان، همکاران و مددجویان
- تولید ابزارهای پژوهشی و شاخص‌های مربوط به سلامت بزرگسالان

در نقش مدیریتی

- تعیین، ثبت، پیگیری، ارزیابی و اولویت بندی مشکلات نظام ارائه خدمات مراقبت بزرگسالان و ارائه به مسئولان مربوطه
- بررسی و ارزیابی چالش های اخلاقی و طراحی راهکارهای توسعه اخلاق حرفه ای و ارائه به مسئولین مربوطه
- ارزشیابی نحوه ارائه خدمات بهداشتی درمانی در بخش‌های مختلف با توجه به استانداردها و شواهد موجود به منظور بازنگری ، تغییر و اصلاح در صورت لزوم
- مشارکت در تدوین و متناسب سازی استانداردها با نیازهای جامعه، همگام با پیشرفتهای علمی
- تهیه و تدوین راهکارهای پیشگیری از مشکلات سلامتی در زمینه های مرتبط
- ایفای نقش حاکمیت بالینی

توانمندی‌ها و مهارت‌های اصلی مورد انتظار

(Expected Competencies)

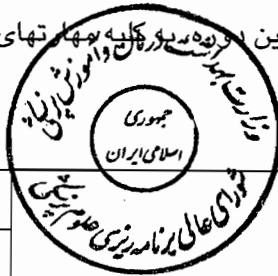
الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

- مهارت‌های ارتباطی (برقراری ارتباط اخلاق‌مدارانه با مددجویان، همکاران، دانشجویان)
- تعامل بین‌بخشی (برقراری ارتباط موثر سازمانی با اعضای تیم سلامت)
- آموزش مددجویان و خانواده آن‌ها و دانشجویان
- پژوهش (تدوین و اجرای طرح‌های پژوهشی در حوزه سلامت بزرگسالان)
- تفکر نقادانه (نقد نظام ارائه خدمات سلامت بزرگسالان در سطوح خرد و کلان)
- نگارش مقالات علمی (در زمینه‌های مرتبط با سلامت بزرگسالان)
- مهارت‌های حل مسئله (شناخت و حل مسائل سلامت بزرگسالان در سطوح مختلف جامعه)
- کار در محیط‌های حرفه‌ای مرتبط با سلامت بزرگسالان از قبیل بیمارستان و آسایشگاه و ...
- مهارت‌های مدیریتی (برنامه‌ریزی، سازماندهی، ارزشیابی رهبری و هدایت موضوعات مرتبط با نظام سلامت بزرگسالان)
- تصمیم‌گیری‌های مبتنی بر شواهد (استفاده از شواهد پژوهشی در ارتقاء سلامت بزرگسالان)
- برنامه‌ریزی، پایش، نظارت و ارزشیابی برنامه‌های مرتبط با سلامت بزرگسالان
- کنترل کیفی رویه‌ها در مراکز ارائه خدمات سلامت بزرگسالان
- سالم‌سازی فیزیکی و روانی محیط کار
- استفاده از وسایل موجود در بخش‌های بزرگسالان و مراکز بهداشتی درمانی
- حرفه‌ای‌گرایی
- خود ارتقایی مادام‌العمر
- درخواست و ارائه مشاوره

ب: مهارتهای عملی مورد انتظار (Expected Procedural Skills):

ضرورت است، دانش آموختگان این دوره در کلیه مهارتهای عملی (Procedural Skills) دوره کارشناسی با تاکید بر مهارتهای زیر مسلط باشند.

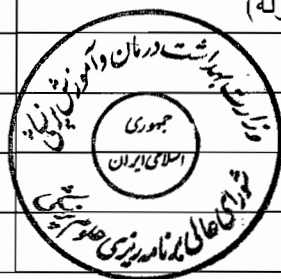

مهارت				مشارکت	کمک در انجام	انجام مستقل	کل دفعات
برنامه ریزی مراقبت بر اساس مدل های پرستاری				۲	۴	۶	۱۲
آموزش به بیمار				۲	۴	۶	۱۲
آموزش بالینی به دانشجو				۲	۴	۶	۱۲
برنامه ریزی پرستلی بخش				۲	۴	۶	۱۲
ارزشیابی مراقبت				۲	۴	۶	۱۲
پایش محیط				۲	۴	۶	۱۲
شناخت داروها و عوارض آنها				۲	۴	۶	۱۲
تهیه پروپوزال پژوهش مرتبط و اجرای آن				۱	۲	۲	۳
تدوین طرح درس و اجرای آن				۱	۲	۲	۵
طراحی و اجرای برنامه های آموزش مداوم کارکنان پرستاری				۱	۲	۲	۵
برقراری ارتباط درمانی با مددجو و خانواده (مصاحبه)				۱	۲	۴	۷
نگارش مقاله علمی				۲	۲	۱	۳
نقد مقالات مرتبط (ژورنال کلاب)				۱	۲	۴	۷
تهیه گزارشات اخلاقی				۴	۲	۵	۱۱
طراحی آزمون				۲	۲	۳	۵
گزارش شیفت های کاری				۳	۳	۱۰	۱۶
انتخاب یا طراحی راهنمای مبتنی بر شواهد برای اقدامات پرستاری				۲	۲	۲	۴
برقراری خط وریدی				۲	۴	۶	۱۲
تجزیقات (SC, IM, IV)				۱	۴	۱۰	۱۵
CPR پیشرفته				۲	۴	۴	۱۰
گرفتن EKG				۲	۲	۶	۱۰
پایش فشار خون شریانی (CVpline)				۲	۲	۴	۸
کاربرد DC شوک (دیفبریلاسیون و کاردیورژن)				۲	۴	۲	۸

ب: ادامه مهارت‌های عملی مورد انتظار (Expected Procedural Skills):

ضرورت است، دانش آموختگان این دوره، به کلیه مهارت‌های عملی (Procedural Skills) دوره کارشناسی با تاکید بر مهارت‌های زیر مسلط باشند.

مهارت				حد اقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری
مشاهده	کمک در انجام	انجام مستقل	کل دفعات	
۲	۴	۶	۱۲	گرفتن نمونه خون شریانی
۲	۱	۴	۷	مراقبت از بیمار تحت آنژیوگرافی
۱	۲	۴	۷	مراقبت از بیمار دارای پیس میکر و تنظیم پیس میکر
۲	۲	۴	۸	کاربرد جوراب‌های ضد آمبولی
۲	۴	۶	۱۲	ترانسفوزیون خون و فرآورده‌های خونی
۲	۴	۶	۱۲	مانیتورینگ قلبی
۱	۲	۱	۴	تزریق استرپتوکیناز
۰	۲	۱۰	۱۲	مراقبت از بیمار مبتلا به سندروم نارسایی حاد کرونر
۰	۲	۱۰	۱۲	مراقبت از بیمار مبتلا به سندروم نارسایی مزمن قلبی
۰	۲	۱۵	۱۸	انجام تست های ورزشی و توانبخشی قلب
۱	۴	۶	۱۱	محاسبه و تنظیم، و تزریق داروهای قطره ای هپارین، دوپامین و دوبوتامین
۲	۴	۶	۱۲	تجویز داروهایی که بدون نسخه مجازند OTC (Over The Counter drugs)
۲	۴	۶	۱۲	تجویز داروهای مجاز در صورت نیاز PRN(Pro re nata drugs)
۲	۶	۱۰	۱۸	اجرای رژیم‌های شیمی درمانی تحت نظر پزشک
۴	۲	۱	۷	لوله گذاری تراشه و برداشتن آن (انتوباسیون-اکستوباسیون)
۲	۴	۶	۱۲	ساکشن کردن ترشحات حلق، بینی و دهان
۲	۲	۴	۸	مراقبت از تراکتوستومی
۲	۴	۲	۸	آماده سازی و تنظیم ونتیلاتور
۲	۴	۴	۱۰	مراقبت از چست تیوب (خارج کردن لوله)
۲	۲	۴	۸	پایش پالس اکسی متری
۲	۲	۴	۸	پایش تهویه (کاپنومتري)
۲	۴	--	۶	جداسازی از ونتیلاتور با نظر پزشک
۲	۲	۴	۸	فیزیوتراپی تنفسی

ب: ادامه مهارت‌های عملی مورد انتظار (Expected Procedural Skills):

حداقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری				مهارت
کل دفعات	انجام مستقل	کمک در انجام	مشاهده	
۵	۲	۲	۱	کاربرد رسیپرومتر انگیزشی
۱۲	۶	۴	۲	اکسیژن درمانی
۸	۴	۲	۲	کاربرد هموگ (تخلیه و شارژ)
۸	۴	۲	۲	نمونه‌گیری برای کشت ترشحات
۶	--	۴	۲	کشیدن بخیه
۱۲	۶	۴	۲	دبریدمان زخم
۷	۴	۲	۱	مراقبت از زخم‌ها و سوختگی
۱۲	۶	۴	۲	تهیه نمونه از ترشحات زخم
۶	۲	۲	۲	انواع پانسمان
۶	--	۴	۲	آتل گذاری
۶	--	۴	۲	کمک به گچ‌گیری ساده اندام فوقانی و تحتانی
۶	--	۴	۲	تراکشن پوستی
۸	۴	۲	۲	تغذیه بیماران به روش‌های مختلف
۸	۶	۲	۰	لوله گذاری معده و شستشوی آن
۱۲	۶	۴	۲	لاواژ
۱۰	۴	۴	۲	استوما (کیسه‌گذاری، شستشو و پانسمان)
۸	۲	۴	۲	کمک در دیالیز بیماران
۸	۴	۲	۲	سونداژ مثانه، کشیدن و شستشوی آن
۸	۴	۲	۲	مراقبت و شستشوی کاتتر سوپراپوبیک
۵	۲	۲	۱	شستشوی چشم
۷	۴	۲	۱	ماساژ درمانی
۷	۶	۱	۰	تنقیه دارویی
۱۲	۶	۴	۲	تامپوناد بینی
۸	۴	۲	۲	بکارگیری (Trans Cutaneous Electric) TENS (Nervous System)

Educational Strategies:

- تلفیقی از دانشجو و استاد محوری
- یادگیری جامعه‌نگر (community oriented)
- آموزش بیمارستانی (hospital based)
- آموزش سیستماتیک

راهبردهای آموزشی:

- این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:
- آموزش مبتنی بر وظایف (Task based)
  - آموزش مبتنی بر مشکل (Problem based)
  - آموزش مبتنی بر موضوع (Subject directed)
  - آموزش مبتنی بر شواهد (evidence based)
  - آموزش مبتنی بر صلاحیت‌های تخصصی حرفه‌ای
  - آموزش مبتنی بر ارائه خدمات
  - یادگیری با رویکرد جامع‌نگر

روش‌ها و فنون آموزشی:

- در این دوره، عمدتاً از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:
- انواع کنفرانسهای داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته‌ای، بین دانشگاهی و سمینار
  - بحث در گروه‌های کوچک - کارگاه‌های آموزشی - ژورنال کلاب و - case presentation
  - گزارش صبحگاهی - راندهای کاری و آموزشی - آموزش سرپایی - آموزش در اتاق عمل یا اتاق اقدامات عملی پرستاری (Skil lab)
  - استفاده از تکنیک‌های آموزش از راه دور بر حسب امکانات و شبیه سازی
  - مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر
  - خودآموزی (self education, self study)
  - روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران

انتظار می‌رود که فراگیران:

- منشور حقوقی (۱) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند. این مقررات توسط گروه آموزشی تدوین و در اختیار فراگیران گذاشته خواهد شد.
- مقررات مرتبط با Dress Code (۲) را رعایت نمایند.
- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایطی با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهش‌های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.
- موارد ۱ و ۲ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده‌اند.

Student Assessment

ارزیابی فراگیر:

الف- روش ارزیابی

فراگیران با روشهای زیر بر حسب تشخیص گروه های آموزشی ارزیابی خواهند شد.

کتبی شفاهی آزمون تعاملی رایانه‌ای OSCE OSLE

OSFE DOPS آزمون ۳۶۰ درجه

ارزیابی کارپوشه (port folio) شامل: ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمونهای انجام شده، مقالات، تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است.

ب- دفعات ارزیابی:

• مستمر   • دوره‌ای   • نهایی

فصل دوم
حداقل نیازهای برنامه آموزشی
رشته پرستاری (داخلی - جراحی)
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

حداقل هیات علمی مورد نیاز (تعداد - گرایش - رتبه):

حداقل دارای یک نفر عضو هیات علمی ثابت و تمام وقت در مرتبه دانشجویی و دو نفر عضو هیات علمی ثابت و تمام وقت در مرتبه استادیاری با حداقل سه سال سابقه تدریس و تحقیق در رشته مورد نظر

کارکنان مورد نیاز برای اجرای برنامه: کارکنان پرستاری آموزش دیده و شاغل در بخش‌های عمومی و تخصصی

مشارکت کننده در کارآموزی دانشجویان

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز:

فضای عمومی مورد نیاز عبارتند از:

- کلاسهای درسی
- اتاق کارآموزان - کارورزان
- اینترنت با سرعت کافی
- سالن کنفرانس
- بایگانی آموزش
- کتابخانه و سالن مطالعه
- اتاق استادان
- اتاق رایانه
- کتابخانه و سالن مطالعه در عرصه‌های بالینی
- skill lab

فضاها و عرصه های اختصاصی مورد نیاز:

- آزمایشگاه مهارت‌های بالینی (skill lab) تخصصی بزرگسالان

- مرکز مشاوره پرستاری و راهنمایی ترخیص و پیگیری (follow up) مددجویان

جمعیت‌های مورد نیاز: بیماران و مددجویان بزرگسال و خانواده‌های آنها

سایر حیطه های علمی مورد نیاز:

علاوه بر اعضای هیات علمی و کارکنان مورد نیاز جهت اجرای برنامه، گروه آموزشی مربوطه می تواند از همکاری رشته های ذیل برخوردار گردد:

- گروه فیزیولوژی
- گروه فارماکولوژی
- گروه آمار زیستی و تحقیق
- گروه مدیریت و سیاست‌گذاری سلامت
- تخصص‌های پزشکی مورد نیاز در بخش مربوطه

عرصه‌های آموزشی مورد نیاز:

- عرصه‌های بالینی: بخش‌های بستری بیماریهای داخلی و جراحی، درمانگاه‌ها، اورژانس ها، مراکز توان‌بخشی، آسایشگاه‌ها، مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی، منازل جهت پیگیری بیمار، پایگاه های پزشک خانواده و پایگاه های جمعیتی

فصل سوم
مشخصات دوره و دروس
برنامه آموزشی رشته پرستاری داخلی - جراحی
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

نام برنامه: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری داخلی - جراحی

طول دوره و ساختار آن: مطابق با آئین نامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم

پزشکی می باشد

تعداد کل واحد های درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۲ واحد است که به شرح زیر می باشد:

واحدهای اختصاصی	۲۸	واحد
پایان نامه	۴	واحد
جمع کل	۳۲	واحد

تذکره:

تذکر ۱: ساعات حضور در عرصه های کارآموزی و کارورزی مطابق با ساعت شیفت های کاری، از شنبه لغایت پنج شنبه خواهد بود. (۶ ساعت عصرکاری - ۶ ساعت صبح کاری - ۱۲ ساعت شب کاری)

تذکر ۲: گذراندن کارگاه مهارت های ارتباطی - کارگاه ایمنی بیمار، کارگاه کنترل عفونت در بیماران و بیمارستان، کارگاه ارتقای کیفیت خدمات و حاکمیت بالینی، کارگاه خدمات مبتنی بر شواهد برای دانشجویان الزامی است ارائه گواهی از دانشگاه های معتبر مورد قبول است.

کارگاه های فوق، توسط گروه آموزشی، با همکاری متخصصین و گروه های آموزشی دیگر طراحی و ارائه خواهد شد.

تذکر ۳: کارآموزی و کارورزیها در ایام تعطیل با توجه به امکانات و نظر مدیران آموزشی دانشکده می تواند اجرا شود

تذکر ۴: ازتمام ظرفیت های آموزشی و بالینی برای آموزش این دوره استفاده گردد.

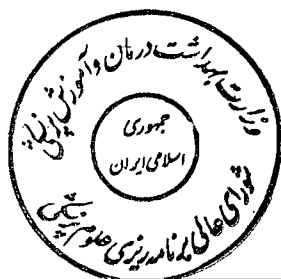

شرح دوره:

نیم سال اول: جمع واحد: ۹/۵ واحد

- * دروس نظری - عملی: ۸ واحد (کدهای ۱-۳-۴-۷-۸-۹) به مدت ۲/۵ ماه
- * کارآموزی: ۱/۵ واحد (کدهای ۴-۹) به مدت ۲ ماه
- * تعداد کشیک: ۱۱ کشیک: ۲ شب کار - ۵ صبح کار - ۴ عصر کار
- * کارگاه های آموزشی: کارگاه مهارتهای ارتباطی - کارگاه ایمنی بیمار

نیم سال دوم: جمع واحد: ۹ واحد

- * دروس نظری - عملی: ۶/۵ واحد (کدهای ۲-۵-۱۰-۱۲) به مدت ۲ ماه
- * کارآموزی: ۲/۵ واحد (کدهای ۵-۱۰-۱۲) به مدت ۲/۵ ماه
- * تعداد کشیک: ۱۷ کشیک: ۴ شب کار - ۷ صبح کار - ۶ عصر کار
- * کارگاه های آموزشی: کارگاه کنترل عفونت در بیماران و بیمارستان
- * ثبت نام و شروع پایان نامه

نیم سال سوم: جمع واحد: ۷/۵ واحد

- * دروس نظری - عملی: ۴/۵ واحد (کدهای ۶-۱۱-۱۳-۱۴-۱۵) - ادامه پایان نامه به مدت ۲ ماه
- * کارآموزی: ۳ واحد (کدهای ۱۱-۱۴-۱۵) به مدت ۲/۵ ماه
- * تعداد کشیک: ۲۱ کشیک: ۴ شب کار - ۱۰ صبح کار - ۷ عصر کار
- * کارگاه های آموزشی: کارگاه ارتقای کیفیت خدمات و حاکمیت بالینی

نیم سال چهارم: ۱۰ واحد (۴ پایان نامه و کارورزی ۶ واحد)

- * دروس: ادامه پایان نامه و دفاع از پایان نامه
- کارورزی: ۶ واحد (کد ۱۶) ۴۰۸ ساعت
- انجام کارورزی به مدت ۳ ماه در عرصه به صورت تمام وقت، شیفت در گردش
- محل کارورزی: کلیه بخش های کودکان، اورژانس، مراکز بهداشتی درمانی، مرکز پزشک خانواده و بازدید منزل
- هر ماه ۱۳۶ ساعت جمعاً ۴۰۸ ساعت (کشیک ها: ۱۶ شب کار - ۲۰ صبح کار - ۱۶ عصر کار)
- * کارگاه آموزشی: کارگاه خدمات مبتنی بر شواهد

تذکر: جهت فراغت از تحصیل دانشجویان تکمیل نمودن Log book مهارتهای تخصصی مصوب الزامی می باشد.

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی - جراحی)

پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
-	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی*	۰۱
-	۶۸	۳۴	۳۴	۱	۲	۳	آمار و روش تحقیق پیشرفته**	۰۲
	۹۴	۵۱	۴۳	۱/۵	۲/۵	۴	جمع	

* گذراندن این درس برای همه دانشجویان به عنوان درس کمبود یا جبرانی الزامی می باشد.

** گذراندن این درس با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان درس کمبود یا جبرانی الزامی است.

جدول ب: دروس اختصاصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری (داخلی - جراحی)

کد درس	نام درس	تعداد واحد					تعداد ساعات					پیش نیاز یا همزمان
		نظری	عملی	کارآموزی	کارورزی	جمع	نظری	عملی	کارآموزی	کارورزی	جمع	
۰۳	اخلاق پرستاری و روابط حرفه‌ای	۱	۰/۵	-	-	۱/۵	۱۷	۱۷	-	-	۳۴	-
۰۴	نظریه‌ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها	۱/۵	-	۰/۵	-	۲	۲۶	-	-	۲۶	۵۲	-
۰۵	مدیریت خدمات پرستاری در بخش‌های بالینی	۱	-	۰/۵	-	۱/۵	۱۷	-	-	۲۶	۴۳	۰/۴
۰۶	روش های آموزش به مددجو	۱	۰/۵	-	-	۱/۵	۱۷	۱۷	-	-	۳۴	-
۰۷	داروشناسی اختصاصی	۱/۵	-	-	-	۱/۵	۲۶	-	-	-	۲۶	-
۰۸	پاتوفیزیولوژی	۱/۵	-	-	-	۱/۵	۲۶	-	-	-	۲۶	-
۰۹	پایش وضعیت سلامت بزرگسالان	۱	-	۱	-	۲	۱۷	-	-	۵۱	۶۸	-
۱۰	پرستاری از اختلالات و بیماریهای حاد داخلی-جراحی	۱/۵	-	۱/۵	-	۳	۲۶	-	-	۷۷	۹۸	۰/۹ و ۰/۸ و ۰/۷
۱۱	پرستاری از اختلالات و بیماریهای مزمن داخلی - جراحی	۱/۵	-	۱/۵	-	۳	۲۶	-	-	۷۷	۹۸	۰/۹ و ۰/۸ و ۰/۷
۱۲	طب مکمل، طب جایگزین و نقش پرستار در آنها	۱	-	۰/۵	-	۱/۵	۱۷	-	-	۲۶	۴۳	۰/۹ و ۰/۸ و ۰/۷
۱۳	پدافند غیرعامل و نقش پرستار در آن	۰/۵	-	-	-	۰/۵	۹	-	-	-	۹	۰/۷ و ۰/۹ و ۰/۸
۱۴	پرستاری انکولوژی	۰/۵	-	۱	-	۱/۵	۹	-	-	۵۱	۶۰	۰/۹ و ۰/۸ و ۰/۷
۱۵	مراقبتهای تسکینی و نقش پرستار در آن	۰/۵	-	۰/۵	-	۱	۹	-	-	۲۶	۳۵	۰/۹ و ۰/۸ و ۰/۷
۱۶	کارورزی	-	-	-	-	۶	-	-	-	-	۴۰/۸	-
۱۷	پایان‌نامه	۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	جمع کل	۳۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

نام درس: سیستمهای اطلاع‌رسانی پزشکی

کد درس: ۰۱

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری- عملی (۰/۵ واحد نظری- ۰/۵ واحد عملی)

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی):

*آشنایی با رایانه‌ی شخصی:

۱- شناخت اجزای مختلف سخت‌افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.

۲- کارکرد و اهمیت هریک از اجزای سخت‌افزاری و لوازم جانبی.

*آشنایی و راه‌اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصاً ویندوز.

۲- قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.

۳- نحوه‌ی استفاده از Help ویندوز.

۴- آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز (ورد، پاورپوینت، اکسس، اکسل و ...)

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم‌افزارهای عملی- کاربردی رشته تحصیلی.

۱- معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با نرم‌افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر: Medline, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه‌ی جستجو در آنها.

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها.

*آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آن.

۳- فراگیری نحوه‌ی تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴- مهارت جستجو با موتورهای جستجوی مهم و جستجوی علمی scientific search

۵- آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته‌ی تحصیلی.

منابع درس:

1-Finding Information in Science, Technology and Medicine Jill Lambert, Taylor & Francis
, latest edition

2- Information Technology Solutions for Healthcare Krzysztof Zieliński et al., latest edition

شیوه ارزشیابی فراگیر:

- در حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.

- در حیطه روانی- حرکتی: آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی

اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.

کد درس: ۰۲

نام درس: آمار و روش تحقیق پیشرفته

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: تسلط فراگیران بر مفاهیم آمار توصیفی-تحلیلی، روش های تحقیق علمی، بگونه ای که قادر به طراحی و اجرای یک طرح پژوهشی و کاربرد نتایج تحقیقات گذشته در عمل باشند.

شرح درس: در این درس اصول و مبانی روش تحقیق، چگونگی طراحی یک طرح پژوهشی و قواعد نقد و بررسی پژوهشهای دیگر مرور شده و دانشجویان با نحوه مواجهه علمی با مسایل پیرامون خود، می توانند نگرش حل مساله را کسب نموده و در کشف راههای علمی قادر و توانا می گردند.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف: نظری ۲ واحد (۳۴ ساعت)

قسمت اول- آمار:

- مروری بر مقیاسهای اندازه گیری (اسمی-رتبه ای-فاصله ای-نسبتی)
- مروری بر شاخصهای تمایل مرکزی آمار توصیفی (میانگین، مد، میانه)
- مروری بر شاخصهای پراکندگی آمار توصیفی (انحراف معیار، خطای معیار، واریانس)
- مروری بر آزمون فرض
- آشنایی با خطای نوع اول و دوم و نحوه محاسبه P-Value و فاصله اطمینان
- آشنایی با آزمونها برای مقایسه دو یا چند گروه با در دست داشتن داده های کمی و کیفی (مجذور کای، مکنمار، ویلکاکسون، کروسکال-والیس، تی زوج،.....)
- نحوه تعیین حجم نمونه به کمک نرم افزار
- محاسبه حساسیت و ویژگی
- آشنایی با نرم افزار SPSS:
- تعریف و کار با پرونده ها
- وارد کردن و ویرایش داده ها
- صادر کردن و وارد کردن فایلها در SPSS
- جستجوی مقادیر، متغیرها و سطرها
- ایجاد متغیر در SPSS
- کار با نمودارها و گزارشهای SPSS
- انجام آزمونهای مورد نیاز، تجزیه و تحلیل آماری از جمله Reg. Correlation, χ^2 , T-test

قسمت دوم-روش تحقیق :

- مروری بر اصول روش تحقیق
  - آشنایی با پژوهش (تاریخچه، تعاریف..... انواع مطالعات کمی، انتخاب موضوع)
  - چهارچوب نظری-پنداشتی و مروری بر مطالعات و روش استفاده از منابع
  - اهداف، سئوالات، فرضیه ها، پیش فرضها، محدودیت های پژوهش،
  - روشها و مواد شامل (جامعه، نمونه و روشهای نمونه گیری، محیط پژوهش، متغیرها و مقیاس سنجش آنها، روشهای گردآوری داده ها، اعتبار و اعتماد ابزار، نمایش یافته ها، منابع داده ها، روشهای آماری تجزیه و تحلیل اطلاعات، اصول اخلاقی در پژوهش)
  - نتیجه گیری و بحث پیشنهادات برای کاربرد یافته ها و پژوهشهای آتی
  - مروری بر انواع مطالعات کیفی
  - نحوه تنظیم یک طرح پژوهشی
  - روشهای کاربردی نتایج تحقیقات در بهبود خدمات پرستاری (Research Utilization)
- ب: رئوس مطالب: عملی ۱ واحد (۲۴ ساعت)
- انجام محاسبات آماری بر روی داده های فرضی یا داده های یک پژوهش
  - کار بر روی طرح پژوهشی

منابع درس :

1- Wood, GT, Haber. J, Nursing Research: Method, Critical Appraisal Utilization, Mosby. (Last edition)

2- Deniz, F. Polit, B. Nursing Research. (Last edition)

۳- کتب و مجلات دیگر در زمینه تحقیق در پرستاری

۴- روش های آماری و شاخص های بهداشتی، تالیف دکتر کاظم محمد؛ دکتر حسین ملک افضلی، آخرین چاپ

۵- اصول آمار زیستی، دکتر آیت اللهی، آخرین چاپ

۶- و سایر منابع مورد تایید استاد مربوطه

شیوه ارزیابی دانشجوی:

نظری:

- حضور موثر در کلاس
  - امتحانات میان ترم و پایان ترم
  - مشارکت فراگیران در اداره کلاس (ارائه سمینار)
  - نقد و بررسی ۲ پژوهش
- عملی: ارائه کتبی یک طرح پژوهشی

نام درس : اخلاق پرستاری و روابط حرفه‌ای

کد درس : ۰۳

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد: ۱/۵

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

شرح درس: این درس مبانی نظری و مهارت‌های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبت‌های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه‌ای را بر اساس ارزشهای انسانی فراهم می‌کند. در این درس فراگیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می‌گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه‌های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه‌های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرفه‌ای پرستاری تجزیه و تحلیل می‌شود. در این درس فراگیران به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم‌گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می‌کنند تا از این راه صلاحیتهای اخلاق حرفه‌ای در آنها تقویت شود.

اهداف:

فراگیران در پایان این درس قادر خواهند بود:

- ۱- جنبه‌های تاریخی و مبانی نظری اخلاق پرستاری را بیان کنند
- ۲- اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری را شرح دهد
- ۳- دیدگاههای اخلاقی در کار پرستاری را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند
- ۴- راههای تصمیم‌گیری اخلاقی با در نظر گرفتن روابط انسانی در رشته‌های مختلف علوم پزشکی، منطبق با اخلاق پرستاری را توضیح دهد
- ۵- در مباحث مربوط به تصمیم‌گیریهای اخلاقی در مراقبت از مددجویان مشارکت کند
- ۶- راهکارهای توسعه عملکرد اخلاقی در پرستاری را شرح دهد
- ۷- نسبت به موضوعات اخلاقی حساسیت نشان دهند
- ۸- نسبت به حمایت از حقوق مددجویان متعهد باشد
- ۹- رشد اخلاق حرفه‌ای خود و محیط کاری خود را مورد نقد قرار دهد
- ۱۰- ارزشهای اخلاقی و کرامت انسانی در محیط‌های کاری خود را مورد نقد قرار دهد

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

الف: نظری ۱ واحد (۱۷ ساعت)

- ۱- تعریف اخلاق پرستاری و اهمیت آن
- ۲- معنویت و فلسفه اخلاق
- ۳- سلامت و معنویت
- ۴- کرامت انسان و ارزشهای اخلاقی اسلامی

- ۵- تاریخ اخلاق پرستاری و روابط انسانی
  - ۶- اصول اخلاق زیستی (اتونومی، سود رسانی، عدم ضرر و زیان، عدالت)
  - ۷- حساسیت اخلاقی در امر آموزش پرستاری (بالینی)
  - ۸- مدل‌های ارتباطی پزشک - پرستار - بیمار
  - ۹- اصول تصمیم‌گیری بر اساس مبانی اخلاقی در تقابل با مشکلات حرفه‌ای پرستاری
  - ۱۰- مفاهیم اخلاقی در قوانین پرستاری
  - ۱۱- شناخت حقوق اساسی بشر و احترام به حقوق مددجو/ بیمار
  - ۱۲- مسئولیت‌های حرفه‌ای پرستاران مبتنی بر موازین اخلاقی
  - ۱۳- موضوعات اخلاقی در مراقبت پرستاری از گروه‌های آسیب‌پذیر
  - ۱۴- کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه‌ای
  - ۱۵- اخلاق حرفه‌ای در نظام سلامت
  - ۱۶- معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوء رفتار حرفه‌ای، غفلت، ...)
  - ۱۷- بکارگیری اصول اخلاقی و رعایت ارزشهای انسانی و حرفه‌ای در جریان ارائه مراقبت‌های تخصصی به مددجو/ بیمار خاص و خانواده‌های آنها
- ب: عملی نیم واحد (۱۷ ساعت)

- ارائه گزارش کتبی و شفاهی (کنفرانس) از چالش‌های اخلاق پرستاری و روابط حرفه‌ای پرستاری در یکی از بخش‌های مراقبت پرستاری بالینی
- ارائه راهکارها مبتنی بر موازین و کدهای اخلاقی

منابع درس :

۱. قرآن کریم
۲. نهج الفصاحه
۳. نهج البلاغه
۴. رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
۵. کلینی رازی، محمد ابن یعقوب. اصول کافی. تهران: دارالکتب الاسلامیه؛ ۱۳۶۵.
۶. بحار الانوار
۷. مصباح یزدی، محمد تقی. آموزش فلسفه. تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۴.
۸. مصباح یزدی، محمد تقی. در جستجوی عرفان اسلامی. قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۷.
۹. لاریجانی، باقر. پزشک و ملاحظات اخلاقی ج ۱ و ۲. انتشارات برای فردا. تهران. ۱۳۸۳.
۱۰. دماری، بهزاد. سلامت معنوی. انتشارات طب و جامعه، تهران: چاپ اول، زمستان ۱۳۸۸.
۱۱. طباطبائی، محمد حسین. معنویت تشیع. قم: انتشارات تشیع، ۱۳۵۴.

۱۲. مطهری، مرتضی. آزادی معنوی. تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۶۱.
۱۳. بوالهروی، جعفر. موضوعات و زمینه های پژوهش در موارد مشترک روانشناسی، روانپزشکی و مذهب. اندیشه و رفتار، سال سوم شماره ۱۰ و ۹، ۱۳۷۶.
۱۴. اشرفی، منصور. اخلاق پزشکی و سوء رفتار حرفه ای. دانشگاه علوم پزشکی ایران. تهران ۱۳۸۴.
۱۵. جولایی، سودابه. دهقان نیری، ناهید. اخلاقیات در پرستاری. وزارت بهداشت. معاونت سلامت- دفتر امور پرستاری ۱۳۸۸.

16- B, Rich K. L (last edition) Nursing Ethics Across the curriculum and into practice, Boston: Jones and Bartlett Publishers.

17- Davis A. J, Tschudin V., Rave L. D. Essentials of teaching and learning in nursing

18-Thompson I. E, Melia K. M, Boyd Kenneth M, Horsburgh D. (last edition) Nursing ethics, Edinburgh: Churchill Livingstone.

19-Sachedina, A., Islamic biomedical ethics. Principles and Application. Oxford University Press, 2009.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

نظری: امتحانات کتبی دوره‌ای و پایانی

عملی: ارزشیابی گزارشات کتبی و شفاهی ارائه شده

هدف کلی درس:

در پایان درس دانشجویان بتوانند انواع نظریه ها و الگوهای مهم در رشته پرستاری را توضیح داده و ضمن آشنایی با ضرورت بکارگیری آنها در عرصه های مختلف رشته پرستاری سلامت بزرگسالان، اصول، شرایط و نحوه بکارگیری مدل را شرح دهند.

شرح درس:

رشد حرفه پرستاری زاینده رویکرد علمی و تولید دانش و تئوریهها بر مبنای دانش تجربی است. نظریه ها و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه بکارگیری دانش و مهارتهای مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می کند.

رئوس مطالب: (۵۲ ساعت)

الف: نظری ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت)

- مفهوم نظریه و الگوی پرستاری
- مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط الگو و نظریه
- مروری بر تاریخچه نظریه و مدلها در پرستاری مبتنی بر نظریه های پرستاری
- کاربرد فرآیند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری
- نظریه پردازان و ارائه دهندگان مدلهاى معروف پرستاری شامل: (فلورانس نایتینگل - روی - اورم - جانسون - واتسون - فریدمن - کینگز - راجرز - پیلو - عبدا...)
- اصول، شرایط و نحوه بکارگیری نظریه ها و مدلهاى پرستاری

ب: کارآموزی ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت)

- خدمات: طراحی، برنامه ریزی و اجرای مراقبت های پرستاری براساس مدل های پرستاری و مبتنی بر شواهد
- عرصه: بخش های بیماریهای داخلی - جراحی
- کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس :

1- Alligood, M.R. and Tomy, A.M. (Last edition), Nursing Theory Utilization & Application, Mosby, Elsevier

2- Johnson, B.M. and Webber, P.B. (Last edition), An Introduction to Theory and Reasoning in Nursing, Lippincott Williams & Wilkins

۳- کتب و مجلات معتبر در ارتباط با نظریه ها و الگوهای پرستاری مطابق با دانش روز منتشره از دانشگاهها و مراکز علمی معتبر دنیا

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری:

- حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی
- ارائه خلاصه مقالات و کنفرانس
- انتخاب یک مدل و بررسی شرایط و نحوه بکارگیری آن در یکی از عرصه های حرفه ای و گزارش آن به صورت شفاهی و کتبی (پروژه عملی)
- آزمون کتبی دوره ای و پایانی
- کارآموزی: ارائه حداقل ۲ مورد طرح مراقبتی در قالب الگوهای پرستاری

کد درس: ۰۵

نام درس: مدیریت خدمات پرستاری در بخش های بالینی

پیش نیاز یا همزمان: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

تسلط بر دانش و کسب مهارت رهبری و مدیریت پرستاری به منظور اداره موثر و همه جانبه سازمانها در عرصه های مختلف خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی

شرح درس:

در این درس ضمن مرور تاریخچه، نظریه ها، اصول و وظایف مدیریت و با تاکید بر مفاهیم: فرآیند ارتقاء کیفیت، استانداردهای پرستاری، مدیریت راهبردی و .... پرستاران را در جهت اداره همه جانبه سازمانهای پرستاری به منظور ارتقاء توانمندی های مدیریت آماده می نماید.

رئوس مطالب: (۴۳ ساعت)

الف: نظری یک واحد (۱۷ ساعت)

- مبانی مدیریت خدمات پرستاری
- مروری بر اصول مدیریت (طرح و برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و رهبری، نظارت و کنترل و ...)
- روانشناسی در مدیریت و سازمان (تغییر، ارتباط، انگیزش، تفکر خلاق و ...)
- بودجه نویسی و اقتصاد در مدیریت پرستاری
- کاربرد علم آمار و انفورماتیک در مدیریت پرستاری
- آشنایی با سازمان های ملی و بین المللی پرستاری
- قانون و اخلاق در مدیریت پرستاری
- تامین نیروی انسانی (تقسیم کار، شرح وظایف و ...)
- جذب و نگهداری، ارتقاء، بهسازی و توسعه نیروی انسانی
- آموزش ضمن خدمت و بازآموزی ها
- استانداردها و حسابرسی در پرستاری
- تصمیم گیری و مشکل گشایی
- قدرت و تفویض اختیار
- ارزشیابی عملکرد کارکنان
- مدیریت استراتژیک، مشارکتی، مدیریت زمان، مدیریت کیفیت جامع (T.Q.M)
- مدیریت در بحران و بلایای طبیعی
- مدیریت و طراحی سیستم اطلاعاتی (M.I.S)

ب: کارآموزی ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت)

خدمات: نظارت بر حسن اجرای برنامه های مراقبت از بیمار

- نظارت بر حسن اجرای برنامه های آموزش به بیمار و خانواده آنان (برنامه ریزی ترخیص بیمار و پیگیری آن در منزل)
- بررسی نیازهای آموزشی کارکنان و برنامه ریزی آموزش مداوم مبتنی بر نیازهای مذکور
- آشنایی با سطوح مدیریتی مراکز خدمات بهداشتی درمانی با همکاری و مشارکت مدیران مسئول در برنامه ریزیهای مدیریتی و نحوه ارزشیابی و مدیریت
- مراقبت از بیماران بستری در بخش های مرتبط با بیماریهای داخلی - جراحی با بهره گیری از مدل های معرفی شده و بکار بستن توانمندی و مهارت های مورد انتظار
- عرصه: بخشهای جنرال و تخصصی بیماریهای داخلی - جراحی
- کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس :

- 1- Gillies D. A. *Nursing Management, A system Approach*, WB Saunders Co; (Last Edition)
- 2- Tomey, A.M. "*Nursing Management and Leadership*". Mosby Co.
- 3- Kelly, P. "Nursing Leadership & Management". Thomson Delmar Learning. (Last Edition)
- 4- Swansburg C. R. ; Swansburg J. R. "Introductory Management and Leadership for Nurses Jones and Bartlett Publishers. (Last Edition)

۵- کتب و مجلات معتبر دیگر در زمینه مدیریت پرستاری

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزیابی نظری:

- شرکت در کلاس و ارائه پروژه درسی
- امتحانات دوره ای و پایانی برای مباحث نظری و کارورزی
- سمینار مسایل مدیریت پرستاری

کد درس: ۰۶

نام درس: روش های آموزش به مددجو

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

تسلط بر دانش و کسب مهارت‌های تدریس و برنامه ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی، تدریس و ارزشیابی نحوه اجرای آموزش جهت اعتلای آگاهی های مددجو، خانواده، دانشجویان و کارکنان در سطوح مختلف. شرح درس:

در این درس روشهای آموزش و اصول یاددهی و یادگیری، عوامل موثر بر هر کدام مطرح و مورد بحث قرار می گیرد. هر دانشجو دو برنامه آموزشی را برای یک گروه دانشجو یا فراگیر (یکی در داخل و یکی در خارج از کلاس) طبق الگوی تعیین شده تهیه و علاوه بر ارائه کتبی بصورت عملی اجرا و ارزشیابی می کند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

الف: نظری یک واحد (۱۷ ساعت)

- یادگیری (تعاریف، تئوریه‌ها، اصول کلی) اصول، فرآیند و عوامل موثر در یادگیری و یاد دهی (آموزش)
- معرفی الگوهای تدریس
- برنامه ریزی آموزشی، اهداف، راهبردها و مواد آموزشی
- انواع یادگیری، مهارت‌های ذهنی و راهبردها
- اصول یادگیری بالینی
- روشهای یادگیری مداوم و مادام العمر
- مراحل اجرای پانل، سمینار، کنگره،.....
- نیازسنجی آموزشی در نظام سلامت
- آموزش به مددجو و خانواده
- آموزش به کارکنان
- انتخاب و بهره برداری از رسانه ها
- استفاده از روشهای آموزش از راه دور
- روشهای نوین تدریس در علوم پزشکی
- طراحی و برنامه ریزی یک آموزش (آموزش انفرادی و گروهی)
- ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، اصول، انواع آن، آزمونها و کاربرد آنها)
- ارزشیابی عملکرد

ب عملی: نیم واحد (۱۷ ساعت)

طراحی و برنامه ریزی آموزش به مددجو و خانواده

طراحی و برنامه ریزی آموزش به کارکنان

طراحی و برنامه ریزی آموزش به دانشجویان

منابع درس:

- ۱- طراحی نظام های آموزشی: تصمیم گیری در برنامه درسی و طراحی برنامه درسی، زفسکی، ای جی، آخرین چاپ
- ۲- راهبردها و فنون طراحی آموزشی، لشین، س بی و پولاک، جی، و رایگلورث، سی ام، آخرین چاپ
- 3- Keating, s.b. Curriculum development and evaluation in nursing, (Last Edition), Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- 4- Uys, L.R. & Gwele, N.S. Curriculum development in nursing: Process & innovation, (Last Edition), London: Routledge.
- 5- Bastable, S.B. (Last Edition), Nurse as educator: Principles of teaching and learning practice, Boston: Jones & Bartlett Publishers
- 6- Billings, D.M. and Halstead, J.A. (Last Edition) Teaching in Nursing: A guide for faculty, Saunders, Elsevier
- 7- Pollard, A. and Collins, J. Maddock, M. and Sinco, N. (Last Edition), Reflective Teaching, London: Continuum

۸- کلیه کتب و مقالات جدید مربوط به روش تدریس و برنامه ریزی آموزشی

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری:

- حضور فعال در کلاس

- امتحانات مرحله ای و پایانی

- ارائه کتبی یک مقاله در مورد تأثیر آموزش مداوم در بهبود کیفیت خدمات در نظام سلامت

عملی:

- تدوین، اجرا و ارائه کتبی یک برنامه آموزشی به مددجو و خانواده

- تدوین، اجرا و ارائه کتبی یک برنامه آموزشی به کارکنان

- تدوین، اجرا و ارائه کتبی یک برنامه آموزشی به دانشجویان

نام درس : داروشناسی اختصاصی

کد درس : ۰۷

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۱/۵ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

تسلط دانشجویان به اثرات ، تداخلات دارویی ، عوارض ، دوز مصرفی ، احتیاطات پرستاری و فرآیند آموزش مصرف دارو به مددجو و خانواده.

شرح درس :

این درس به شرح فارماکولوژی اختصاصی بالینی و درمانی با توجه به مشکلات شایع حاد و مزمن بیماران با رویکرد پرستاری می پردازد و فرصتی را فراهم می آورد تا فراگیر با بکارگیری فرآیند پرستاری، مصرف دارو در مددجویان را برنامه ریزی و اجرا نماید.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت)

- مروری بر اصول فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک داروها
- آشنایی و کاربرد و استفاده از داروها در اختلالات دستگاههای بدن (قلبی عروقی، تنفسی، آنتی بیوتیکها...)
- مداخلات و احتیاطات پرستاری در داروهای شیمی درمانی، رادیو داروها
- چگونگی استفاده از تکنولوژی جدید در دارو درمانی
- آموزش به مددجو و خانواده درباره مصرف صحیح داروها
- آشنایی و کاربرد داروهای اورژانس

منابع درس :

۱- جدیدترین منابع و ژورنالهای موجود در زمینه داروشناسی و دارو درمانی

2- Greenstein, B. Gould, D. "Trounces' Clinical Pharmacology for Nurses", Churchill Livingston, (last edition)

3- Broyles, B.E. and Reiss, B.S. and Evans, M.E. (last edition), "Pharmacological Aspects of Nursing Care", Thomson, Delmar

4- Blanchard & Loeb Publishers, (last edition) , "Nurse's Drug Handbook",

5- Clayton, B.D. and Stock, Y.N. (last edition), "Basic Pharmacology for Nurses" Mosby, Elsevier

شیوه ارزیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس
- امتحانات مرحله ای و پایانی

کد درس: ۰۸

نام درس: پاتوفیزیولوژی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری جهت گسترش معلومات دانشجو در مورد چگونگی اعمال دستگاههای مختلف بدن در انسان سالم و واکنش فیزیولوژیکی بدن به اختلالات دستگاههای مزبور.

شرح درس:

آگاهی از فیزیولوژی پیشرفته اندام های مختلف بدن، می تواند دانشجو را در بررسی، تشخیص اختلالات و تدوین تدابیر پرستاری مناسب آماده نماید.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت)

فیزیولوژی پیشرفته و پاتوفیزیولوژی اندام های مختلف به شرح ذیل:

- سلول، غشاء سلولی و اعمال آن
- دستگاه های عضلانی، اسکلتی و عصبی
- قلب و عروق
- دستگاه تنفسی
- دستگاه گوارش
- دستگاه اداری و تناسلی
- مایعات و الکترولیت های بدن
- غدد مترشحه داخلی
- اصول کلی و فیزیولوژی حواس
- خون شناسی، انعقاد و ایمنی
- متابولیسم و تنظیم دما

منابع درس:

۱- جدیدترین منابع و ژورنالهای موجود در زمینه فیزیولوژی انسانی.

۲- کتب پاتوفیزیولوژی مرجع، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

- حضور فعال دانشجو در کلاس

- شرکت در آزمون های میان دوره ای و پایانی

نام درس: پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

کد درس: ۰۹

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت فراگیران در درک وضعیت سلامت، تعیین موارد انحراف از سلامت و استفاده از فرآیند پرستاری (تشخیص، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی) به منظور حفظ و ارتقاء سلامت و دستیابی به سطح مطلوب کیفیت زندگی در مددجویان

شرح درس:

در این درس به نقد و بررسی وضعیت سلامت از دیدگاه پرستاری، بررسی وضعیت سلامت با استفاده از الگوهای مختلف پرستاری و نیز بررسی کیفیت زندگی مددجویان پرداخته می شود. همچنین با فراهم آوردن فرصت مناسب برای دانشجویان در محیط های بالینی، قادر به تعیین موارد انحراف از سلامت و مشکلات مددجویان خواهند شد.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف - ۱ واحد نظری: (۱۷ ساعت):

- بررسی وضعیت سلامت با استفاده از مهارت های (مصاحبه، مشاوره، معاینه تمام سیستم ها، بررسیهای آزمایشگاهی و رادیولوژیکی)
- بررسی وضعیت سلامت با استفاده از مدل های مختلف پرستاری
- مستندسازی وضعیت سلامت بر اساس رویکردهای مختلف
- بررسی کیفیت زندگی و ابعاد آن در مددجویان

ب کارآموزی: ۱ واحد (۵۱ ساعت)

خدمات: بررسی و ارزیابی وضعیت سلامت کل سیستم های بدن در بیمار با استفاده از ابزارهای مناسب

ارائه گزارش کتبی (حداقل یک مورد)

بررسی نیازهای آماده سازی، آموزشی و مراقبت از بیمار هنگام انجام آزمایشات تشخیصی و پاراکلینیکی (سی تی اسکن، رادیولوژی، ام آر آی و ...) و انجام پروسیجرهای خاص به همراه مدرس مربوط
عرصه: کلیه بخش های داخلی - جراحی - اورژانس - درمانگاه ها
کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس:

کتاب مرجع، مقالات و سایت های مربوط به بررسی وضعیت سلامت از دیدگاه پرستاری

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری :

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون های میان دوره ای و پایانی
- ارائه گزارش مربوط به نحوه بررسی وضعیت سلامت سیستم های بدن (قلبی عروقی، تنفسی،...) حداقل ۳ مورد بر اساس یافته های مبتنی بر شواهد
- ارائه تشخیص های پرستاری بر اساس مستندات فوق
- ارائه طرح مداخلات و مراقبت های پرستاری مبتنی بر تشخیص های مذکور

کارآموزی :

ارائه مطالب و انجام تکالیف، استفاده از رویکردهای پرستاری بر وضعیت سلامت (استرس و سازگاری، اعتقادات و ارزش ها، ارتباطات، الگوهای شناختی، خواب و استراحت، مفهوم از خود و ...) مورد تاکید و توجه می باشد.

نام درس: پرستاری از اختلالات و بیماری های حاد داخلی-جراحی کد درس: ۱۰
پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت فراگیران در خصوص پیشگیری، مواجهه و مراقبت های پرستاری جامع از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد بر اساس فرآیند و نظریه های پرستاری به نحوی که فراگیران بتوانند نیازهای مراقبتی این گروه را در مواقع بحرانی و اورژانسها شناسایی نموده و قادر به پایش دقیق بیماران در شرایط حاد باشند.

شرح درس:

فراگیران با اتکاء به آموخته های قبلی خود چگونگی پیشگیری از بروز اورژانسها، برخورد با موقعیت های بحرانی و اورژانس و پایش بیمار با اختلالات حاد را فراگرفته و در محیطهای بالینی به کسب مهارت در این زمینه پرداخته و برای این منظور در بخشهای مرتبط و اورژانسها حضور خواهند یافت.

رئوس مطالب: (۹۸ ساعت)

الف نظری: ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت)

- مفهوم اختلالات حاد
- پیشگیری از اورژانسها
- آشنایی با الگوهای پرستاری و کاربرد آنها در اختلالات حاد (قلبی - عروقی، مغزی-عروقی، متابولیسمی، ریوی، کلیوی و مسمومیت ها و سوء مصرف مواد)
- نقش پرستار در بکارگیری داروهای رایج در اختلالات یاد شده و آموزش مراقبتهای ضروری به بیماران
- نقش تغذیه در پیشگیری و درمان اختلالات حاد فوق الذکر
- نقش پرستار در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات حاد و خانواده آنها
- پایش بیمار حاد و اقدامات فوری
- مدیریت پرستاری در بحران ها و اورژانس (Case management)

ب کارآموزی: ۱/۵ واحد (۷۷ ساعت)

خدمات: ارائه و کاربرد مراقبتهای و مداخلات پرستاری خاص در اختلالات حاد داخلی-جراحی بزرگسالان مبتنی بر فرآیند و تشخیص های پرستاری با تأکید بر مراقبتهای تغذیه ای، دارویی، فعالیتهای روزمره زندگی، ... با توجه به وضعیت روانی اجتماعی مددجو

عرصه: کلیه بخش های داخلی - جراحی (بیماریهای حاد بزرگسالان) - اورژانس
کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس :

کتاب، مقالات و سایت های مربوط به بیماریهای حاد و اورژانسها و مراقبت های پرستاری

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری :

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در امتحان پایان ترم

کارآموزی :

حضور فعال در بخش، محیط بالینی و مراکز ذیربط

- ارائه و اجرای سه طرح مراقبت پرستاری در زمینه اختلالات حاد بر اساس الگوی منتخب پرستاری با تأکید بر مراقبت های دارویی و تغذیه ای
- ارائه یک ژورنال کلاب در بخش با حضور استاد مربوطه

نام درس: پرستاری از اختلالات و بیماری های مزمن داخلی-جراحی کد درس: ۱۱
پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان
تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت فراگیران در خصوص مراقبت پرستاری در اختلالات مزمن بزرگسالان و مواردی که منجر به انجام پیوند عضو به بیماران یاد شده می گردد. آموزش به بیمار بر اساس فرآیند و نظریه های پرستاری به نحوی که بتواند نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت در منزل، بازتوانی و آموزش نحوه «مراقبت از خود» به مددجویان و خانواده مبتنی بر شواهد باشد.

شرح درس:

در این درس فراگیران با اتکاء به آموخته های قبلی خود چگونگی آموزش به مددجو و خانواده مراقبت از مبتلایان با اختلالات مزمن و بیماران پیوند عضو در سیستم های حیاتی (قلب و عروق، تنفس، مغز و اعصاب، کلیه، متابولیسم و دیابت، سیستم جذب و هضم و دفع «گوارش») را فراگرفته و براساس الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت از مددجویان در منزل و بازتوانی آنها و آموزش مراقبت از خود در محیط های مختلف خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۹۸ ساعت)

الف نظری: ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت):

- معرفی مفهوم اختلالات مزمن، مفهوم خود مراقبتی، مفهوم مراقبت در منزل و بازتوانی بر مبنای تشخیص های پرستاری
- ضایعات مزمن در سیستم های حیاتی (نارسایی قلبی، نارسایی مزمن انسدادی تنفس، و نارسایی مزمن کلیوی، اختلالات عصبی و ایدز و ...)، تدابیر پرستاری بر اساس تشخیص های پرستاری
- ضایعات مزمن سیستم متابولیسمی (دیابت ...)، تدابیر پرستاری بر اساس تشخیص های پرستاری
- ضایعات مزمن سیستم گوارشی (اولسر معده و مری، انواع استومی و ...)، تدابیر پرستاری بر اساس تشخیص های پرستاری
- کاربرد داروهای رایج در اختلالات مزمن یاد شده و آموزش نحوه مراقبت از خود به بیماران و خانواده آنان
- مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به سرطان بر اساس فرآیند و الگوهای پرستاری
- نقش تغذیه در پیشگیری و درمان اختلالات مزمن فوق الذکر
- نقش پرستار در اصلاح سبک زندگی مددجویان با اختلالات مزمن و خانواده آنها
- مفهوم پیوند عضو و اقدامات پرستاری آن
- موارد اخلاقی مرتبط با پیوند عضو

- نقش پرستار در مراقبت از بیماران دریافت کننده و اهدا کننده عضو
- روشهای کاهش عوارض و ارتقاء کیفیت زندگی

ب کارآموزی: ۱/۵ واحد (۷۷ ساعت)

خدمات: ارائه و کاربرد مراقبتها و مداخلات پرستاری خاص در اختلالات مزمن و پیوند اعضا داخلی-جراحی بزرگسالان مبتنی بر فرآیند و تشخیص های پرستاری با تأکید بر مراقبتهای دارویی و تغذیه ای ، فعالیتهای روزمره زندگی، ... با توجه به وضعیت روانی اجتماعی مددجو
 عرصه: کلیه بخش های داخلی - جراحی با بیماریهای مزمن
 کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس :

کتاب و مقالات مرتبط با اختلالات مزمن، پیوند اعضا، مراقبت در منزل، بازتوانی و مراقبت از خود

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری :

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در امتحان پایان ترم

کارآموزی :

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه
- ارائه سه گزارش از مددجویان از بررسی وضعیت سلامت تا ارزشیابی بر اساس الگوهای پرستاری با تأکید بر مراقبتهای دارویی و تغذیه ای

کد درس: ۱۲

نام درس: طب مکمل، طب جایگزین و نقش پرستار در آنها

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با طب مکمل و جایگزین، کاربرد آن در حفظ و ارتقا سلامت، پیشگیری، درمان و توانبخشی بیماری های حاد و مزمن بزرگسالان

شرح درس:

در این درس فراگیران با مفهوم و مصادیق طب مکمل آشنا گردیده با اتکا به آموخته های خود، موارد مناسب برای کاربرد طب مکمل و جایگزین را در پیشگیری، مراقبت و درمان بیماری ها و ارتقا سلامت تشخیص دهد. بر اساس الگوی منتخب به کسب مهارت در چگونگی آموزش به مددجو و خانواده در اختلالات حاد و مزمن و نیز انجام مراقبت از خود در حیطه های مختلف پردازد.

رئوس مطالب: (۴۳ ساعت)

الف نظری: یک واحد (۱۷ ساعت):

- تاریخچه استفاده از طب مکمل و جایگزین در درمان مددجویان
- فلسفه و تعاریف طب مکمل و جایگزین
- طبقه بندی های طب مکمل و جایگزین
- سیستم های رایج طب مکمل و نقش پرستار در تیم درمانی با ارائه مراقبت های پرستاری خاص از قبیل:
  - الف) طب چینی (سوزنی)، هومئوپاتی، ...
  - ب) کاربرد درمانهای ذهنی - جسمی و معنوی نظیر: نماز و دعا، هیپنوتیزم، Imagery، مراقبه، یوگا، گروه درمانی، درمان توسط: رنگها، هنر، بیوفیدبک، موسیقی، آرام سازی، سایکوپایمونیولوژی
  - ج) کاربرد درمانهای مبتنی بر زیست شناسی همچون: طب گیاهی، تغذیه، رایحه درمانی
  - د) درمانهای مداخله ای جسمانی مثل: حجامت، ماساژ، ورزش، رفلکسولوژی، کرانیوساکرال، کایروپراکتیس، تکنیک الکساندر
  - ه) درمان با استفاده از انرژی نظیر: لمس درمانی، انرژی درمانی، بیوالکترومغناطیس، طب وایبریشنال

ب کارآموزی: ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت)

خدمات:

- دانشجو در این درس ضمن حضور در مراکز آموزشی، پژوهشی و درمانی مرتبط با طب مکمل و جایگزین به انتخاب مددجو با درمان های خاص می پردازد و گزارش تفصیلی مراقبت های پرستاری در قالب فرایند پرستاری را تهیه و ارائه کند.

عرصه: مراکز آموزشی پژوهشی طب مکمل
کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس:

۱- کتب، مقالات و سایت های مرتبط با طب مکمل و جایگزین

2- Neighbors, M. Marek, J.F. Green, C.J. Manahan, F.D. (last edition) "Phipps` Medical-Surgical Nursing" Philadelphia: Mosby

3- Kearney, N. Richardson, A. (last edition) "Nursing Patients with Cancer: Principles & Practice" Edinburgh: Elsevier

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در امتحان دوره ای و پایانی ترم

کارآموزی:

حضور فعال در مراکز تحقیقاتی درمانی مرتبط و در درمانگاه های طب سنتی و طب مکمل
تهیه و ارائه یک مورد گزارش از تأثیر درمان های فوق الذکر بر حالات بیماری به ازای هر یک از انواع درمان های رایج
طب مکمل و جایگزین (حداقل ۵ گزارش)

کد درس: ۱۳

نام درس: پدافند غیر عامل و نقش پرستار در آن

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

تعداد واحد: ۰/۵ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مصادیق پدافند غیر عامل و پی آمدهای آن
شرح درس:

در این درس فراگیران با مفاهیم و مصادیق پدافند غیر عامل و نقش پرستار در آن آشنا شده و با اتکا به آموخته های خود به برنامه ریزی و آموزش در قالب یکی از الگوهای پرستاری در جهت پیشگیری، مراقبت، درمان و توانبخشی از آسیب دیدگان این بلایا و خانواده آنها می پردازند.

رئوس مطالب: (۹ ساعت)

- نقش و کاربرد الگوهای پرستاری در مواجهه با پدافند غیر عامل
- سلاح ها و عوامل بیولوژیک شامل:

الف) میکروبها: سیاه زخم، بوتولسم، طاعون، شبه طاعون

ب) ویروسها: آبله مرغان، آنفلوانزا، تبهای خونریزی دهنده همچون: Ebola, Marburg, Lassa,

Argentine

- عوامل شیمیایی و انواع آن نظیر:

الف) سیانیدها

ب) عوامل اعصاب

ج) عوامل تنفسی

د) عوامل خونی

ه) عوامل طاولزا

- عوامل تشعشعی و هسته ای
- مداخلات آب و هوایی (پدیده هارپ)
- پیشگیری و پدافند غیر عامل
- مدیریت مراقبت ها از طریق تشریک مساعی
- نقش و کاربردهای پرستاری

منابع درس :

- ۱- کتب، مقالات و سایت های مرتبط با پدافند غیر عامل

2. Neighbors, M. Marek, J.F. Green, C.J. Manahan, F.D. (last edition) "Phipps' Medical-3- Surgical Nursing" Philadelphia: Mosby

3. <http://www.bioterrorism.slu.edu>

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در امتحانات دوره ای و پایانی ترم

کد درس: ۱۴

نام درس: پرستاری انکولوژی

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: آشنایی و کسب مهارت فراگیران در خصوص مراقبت پرستاری در اختلالات انکولوژیک و عوارض ناشی از بیماری و نیز عوارض جانبی ناشی از درمان های مربوطه بر اساس تشخیص های پرستاری و مبتنی بر شواهد

شرح درس: در این درس فراگیران با اتکاء به آموخته ها، در کلیه مراحل از پیشگیری تا درمان و بازتوانی سرطان ها نقش فعال داشته و ضمن رعایت نکات مرتبط با سلامت در مورد خود، خانواده و کلیه اعضا اجتماع سطوح پیشگیری از سرطان را بکار بندد.

رئوس مطالب: (۶۰ ساعت)

الف - نظری: نیم واحد (۹ ساعت):

- اپیدمیولوژی و اتیولوژی سرطان
- پاتوفیزیولوژی فرایندهای بدخیمی و ویژگی سلولهای بدخیم
- تهاجم و متاستاز
- نقش سیستم ایمنی
- طبقه بندی سرطانها
- ملاحظات سالمندشناسی مرتبط با سرطان
- نقش فرهنگ، تغذیه و رفتار در بروز سرطان
- کشف، پیشگیری و غربالگری سرطان
- تشخیص سرطان و ملاحظات پرستاری
- انواع درمانهای رایج: جراحی، پرتودرمانی، شیمی درمانی، پیوند مغز استخوان، سلولهای بنیادین و کاربرد آنها، بیوترابی، هیپرترمی، فتو دینامیک درمانی، درمانهای هدفمند، درمانهای اثبات نشده، درمانهای غیر مرسوم
- نقش پرستار در آماده سازی بیمار برای انواع درمان از قبیل آماده سازی داروها تا معدوم سازی ضایعات اورژانسهی سرطان و نقش پرستار در آنها:
- الف) عوارض ساختاری: تامپوناد قلبی، افزایش فشار داخل جمجمه، فشردگی طناب نخاعی، سندروم اجوف فوقانی
- ب) عوارض متابولیک: انعقاد منتشر داخل عروقی، هیپرکلسمی، افوزیون داخل پلور، شوک سپتیک، سندروم ترشح هورمون ضد ادرار، سندروم لیز تومور، هیپرسنسیویتی در برابر عوامل آنتی نئوپلاستیک
- مراقبت از بیماران با سرطان پیشرفته
- نقش پرستار در مراقبت های تسکینی سرطان

- نقش پرستار در حمایت و آموزش بیماران سرطانی و خانواده آنها
- نقش پرستار در بازتوانی سرطان

ب کارآموزی: ۱ واحد (۵۱ ساعت)

خدمات:

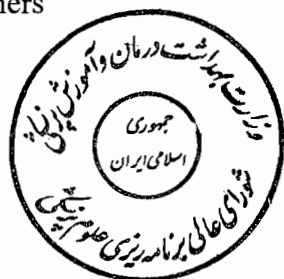
- ارائه خدمات جامع پرستاری (جسمی، روحی، روانی، اجتماعی و معنوی) در سطوح پیشگیری
  - آموزش به بیمار و خانواده در مراقبت از خود
  - رعایت موازین حفاظت از خود در برابر رادیو داروها و مواد سایتوتوکسیک در حین ارائه خدمات به بیمار
  - مراقبت های پرستاری مبتنی بر شواهد از بیماران و خانواده های آنها در بخش های رادیوتراپی، شیمی درمانی، پیوند مغز استخوان، ...
- عرصه: بخش های سرطان - انکولوژی - مراکز تشخیص سرطان (رادیوایزوتوپ - ماموگرافی و ...)
- کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس :

- ۱- کتب، مقالات و سایت های مرتبط با اختلالات مزمن و مراقبت در منزل، بازتوانی و مراقبت از خود
- 2- Neighbors, M. Marek, J.F. Green, C.J. Manahan, F.D. (last edition) "Phipps` Medical-Surgical Nursing" Philadelphia: Mosby,
- 3- Kearney, N. Richardson, A. (last edition) "Nursing Patients with Cancer: Principles & Practice" Edinburgh: Elsevier,
- 4- Bare, B.G. & Hinkle, J.L. Cheever, K.H. (last edition) "Brunner & Suddarths` Textbook of Medical-Surgical Nursing", Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins,
- 5- Otto, S.E. (last edition) "Oncology Nursing" St. Louis: Mosby
- 6- Kemp, C. (last edition) "Terminal Illness: A Guide to Nursing Care", Philadelphia: Lippincott
- 7- Wilkes, G.M. and Ades, T.B. (last edition), "Patient Education Guide to Oncology Drugs", Jones & Bartlett Publishers

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری :

- شرکت فعال در کلاس

- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی

کارآموزی : حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط

- ارائه دو گزارش از مددجویان مبتلا به اختلالات انکولوژیک از بررسی وضعیت سلامت تا ارزشیابی بر اساس

الگوهای پرستاری با تأکید بر مراقبتهای دارویی و تغذیه ای

کد درس: ۱۵

نام درس: مراقبت های تسکینی و نقش پرستار در آن

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی، اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

تعداد واحد ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب مهارت فراگیران در خصوص مراقبت های پرستاری از بیمار و خانواده در مراحل بحرانی و نهایی زندگی بر اساس تشخیص های پرستاری و مبتنی بر شواهد

شرح درس:

در این درس فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی به ضرورت انجام مراقبت ها و تدابیر تسکینی به مددجویان در مراحل بحرانی و نهایی زندگی پی برده و چگونگی مراقبت های تسکینی مبتنی بر شواهد را خواهند آموخت.

رئوس مطالب: (۳۵ ساعت)

الف نظری: نیم واحد (۹ ساعت)

- تاریخچه و زمینه های فرهنگی ایجاد و توسعه مراقبتهای تسکینی
- مواجهه با بیماری های پیشرونده و مرگ: زندگی با مرگ، مراقبت های روانی، مشارکت خانواده و تیم مراقبتی، حفظ تعادل
- تلاش در جهت حفظ و ارتقا کیفیت زندگی
- مهارتهای ارتباطی لازم برای مدیریت مددجویان و خانواده نیازمند به مراقبت تسکینی
- نقش خودآگاهی و مراقبت از خود در بهبود کیفیت اقدامات تسکینی
- نقش امید، شجاعت و معنویت در افزایش کیفیت زندگی
- نقش پرستار و تیم مراقبتی در کشف عود مجدد عوارض و تخفیف روند بدخیمی
- نقش تغذیه در پیشگیری و کنترل عوارض مددجو
- مدیریت درد از طریق مشتقات تریاک
- نقش پرستار در کنترل نشانگان جسمی و روانی شایع مراحل نهایی زندگی از قبیل: درد، تهوع، استفراغ، یبوست، بی اشتهایی، خستگی، تنگی نفس، بیخوابی، اضطراب، افسردگی، گیجی و منگی
- اورژانس های تسکینی
- افق توسعه و آینده درمانهای تسکینی

ب کارآموزی: ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت)

خدمات:

- ارائه خدمات پرستاری به بیماران نیازمند مراقبت های تسکینی در مراکز درمانی و پیگیری وضعیت آنها تا منزل
- ارائه خدمات جامع پرستاری (جسمی، روحی، روانی، اجتماعی و معنوی) در سطوح پیشگیری
- آموزش به بیمار و خانواده در مراقبت از خود
- رعایت موازین حفاظت از خود در برابر رادیو داروها و مواد سایتوتوکسیک در حین ارائه خدمات به بیمار

عرصه: بخش های بیماریهای مزمن داخلی - جراحی و بخش های سرطان
کشیک: با توجه به برنامه زمانبندی شده

منابع درس :

۱- کتب، مقالات و سایت های مرتبط با درمانهای تسکینی و مراقبت از مددجویان در مراحل انتهایی زندگی و خانواده آنها، بازخوانی و مراقبت از خود

2- Kearney, N. Richardson, A. (last edition) "Nursing Patients with Cancer: Principles & Practice" Edinburgh: Elsevier,

3- Hegner, B.R. Gerlach, M.J. (last edition) "Assisting in Long-Term Care" Thomson

4- Buckley, J. (last edition) "Palliative Care: An Integrated Approach", Wiley-Blackwell

5- Singh, D.A. (last edition) "Effective Management of Long-Term Care Facilities", Sudbury: Jones & Bartlett Publishers

6- Kemp, C. (last edition) "Terminal Illness: A Guide to Nursing Care", Philadelphia: Lippincott

7- Lugton, J. & McIntre, R. (last edition) "Palliative Care: The Nursing Role" Elsevier,

8- Cowen, P.S. & Moorhead, S. (last edition) "Current Issues in Nursing" Philadelphia: Mosby & Elsevier

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس

- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و آسایشگاهها

- ارائه دو گزارش از مددجویان نیازمند به مراقبت های تسکینی و خانواده آنها از بررسی وضعیت سلامت تا

ارزشیابی بر اساس الگوهای پرستاری با تاکید بر مراقبت های دارویی و تغذیه ای

منابع فرهنگ اسلامی به زبان فارسی:

آیات ، منابع روایی مربوط به دروس پرستاری :

- قرآن کریم
- نهج الفصاحه
- طب النبی
- نهج البلاغه
- رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
- طب الصادق
- طب الرضا
- کلینی رازی، محمد ابن یعقوب . اصول کافی. تهران : دارالکتب الاسلامیه؛ ۱۳۶۵.
- بحار الانوار
- تهذیب الاحکام
- استبصار
- من لا یحضر الفقیه
- قانون در طب . ابو علی سینا
- عیون اخبار الرضا

فصل چهارم

استانداردهای برنامه آموزشی رشته پرستاری (داخلی - جراحی) در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

استانداردهای ضروری برنامه‌های آموزشی

- ضروری است ، برنامه آموزشی (Curriculum) مورد ارزیابی در دسترس اعضای هیئت علمی و فراگیران قرار گرفته باشد.
- ضروری است ، طول دوره ، طبق مقررات، توسط دانشگاه‌های مجری رعایت شود .
- ضروری است فراگیران لاگ‌بوک قابل قبولی ، منطبق با توانمندی‌های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه‌ی مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند .
- ضروری است ، کارنما به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به آنها ارائه گردد.
- ضروری است ، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی ، مهارت‌های مداخله‌ای اختصاصی لازم را بر اساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند .
- ضروری است ، در آموزش‌ها حداقل از ۷۰٪ روش‌ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه ، استفاده شود .
- ضروری است ، فراگیران در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته ، وظایف خود را تحت نظر استادان ویا فراگیران سال بالاتر انجام دهند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد .
- ضروری است ، فراگیران ، طبق برنامه‌ی تنظیمی گروه ، در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی نظیر: کنفرانس‌های درون‌بخشی ، سمینارها، انجام کارهای تحقیقاتی و مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر حضور فعال داشته باشند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه آموزشی گروه در دسترس باشد .
- ضروری است ، فراگیران بر حسب سال تحصیلی ، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود...
- ضروری است ، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه‌های آموزشی همکاری‌های علمی از قبل پیش‌بینی شده و برنامه‌ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری‌ها باشند ، در دسترس باشد .
- ضروری است ، فراگیران مقررات Dress code (مقررات ضمیمه) را رعایت نمایند .
- ضروری است ، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در برنامه آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تأیید گروه ارزیاب قرار گیرد .
- ضروری است ، منابع درسی اعم از کتب و مجلات موردنیاز فراگیران و هیات علمی ، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس آنان باشد .
- ضروری است ، فراگیران در طول دوره خود به روش‌های مندرج در برنامه ، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.

- ضروری است ، فراگیران در طول دوره خود ، در برنامه‌های پژوهشی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشد.
- ضروری است ، در گروه آموزشی اصلی برای کلیه فراگیران کار پوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی‌ها ، گواهی‌های فعالیت‌های آموزشی خارج از گروه اصلی، تشویقات ، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود .
- ضروری است ، گروه برای تربیت فراگیران دوره ، هیات علمی موردنیاز را بر اساس تعداد ، گرایش و رتبه‌ی مندرج در برنامه در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد .
- ضروری است ، بخش برای تربیت فراگیران دوره ، کارکنان دوره‌دیده موردنیاز را طبق موارد مندرج در برنامه در اختیار داشته باشد .
- ضروری است ، دوره ، فضاهای آموزشی عمومی موردنیاز را از قبیل : کلاس درس اختصاصی ، قفسه کتاب اختصاصی در گروه و کتابخانه عمومی ، مرکز کامپیوتر و سیستم بایگانی علمی در اختیار داشته باشد .
- ضروری است ، دوره ، فضاهای اختصاصی موردنیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه در سطح دانشگاه در اختیار داشته باشند .
- ضروری است ، تعداد و تنوع جمعیت‌های مورد نیاز برای انجام پژوهشها در محل تحصیل فراگیران ، بر اساس موارد مندرج در برنامه در دسترس باشند .
- ضروری است ، به ازای هر فراگیر در صورت نیاز به تعداد پیش‌بینی‌شده در برنامه ، تخت بستری فعال (در صورت نیاز دوره) در اختیار باشد .
- ضروری است ، تجهیزات موردنیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت تجهیزات ، مورد تأیید گروه ارزیاب باشد .
- ضروری است ، عرصه‌های آموزشی خارج از گروه ، مورد تأیید قطعی گروه‌های ارزیاب باشند .
- ضروری است ، دانشگاه ذیربط یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک‌های مندرج در برنامه باشد .

فصل پنجم

ارزشیابی برنامه آموزشی رشته پرستاری (داخلی - جراحی) در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

ارزشیابی برنامه آموزشی رشته پرستاری (داخلی - جراحی) در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته
(Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری در پایان سال تحصیلی با نظرسنجی از دانشجویان، دانشجویان سال آخر، اساتید و مدیران گروههای آموزشی مورد ارزشیابی قرار می گیرد.

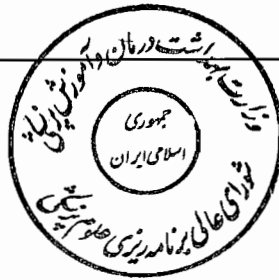
شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- ۱- گذشت ۴ تا ۶ سال از اجرای برنامه
- ۲- تغییرات عمده فناوری که نیاز به بازنگری برنامه را مسجل کند
- ۳- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخصهای ارزشیابی برنامه:

معیار:	شاخص:
۸۵ درصد	★ میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه:
۸۰ درصد	★ میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه:
۷۵ درصد	★ میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه:
طبق نظر ارزیابان	★ میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته:
طبق نظر ارزیابان	★ کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته:

شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش آموختگان با پرسشنامه‌های از قبل تدوین شدن
- استفاده از پرسشنامه‌های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه‌های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می‌باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه‌ای، پیشنهادات و نظرات صاحب‌نظران
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه
- بازنگری در قسمت‌های مورد نیاز برنامه و ارائه پیشنهاد نویسنده برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

- ارائه خدمات سلامت باید:

- ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد.
- ۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد.
- ۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد.
- ۱-۴) بر اساس دانش روز باشد.
- ۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد.
- ۱-۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد.
- ۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد.
- ۱-۸) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد.
- ۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد.
- ۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد.
- ۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد.
- ۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیر فوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد.
- ۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد.
- ۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می باشد برای حفظ آسایش وی راهکاری ارائه گردد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:

۲-۲-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش.

۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش.

۲-۱-۳) نام، مسؤلیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر.

۲-۱-۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار.

۲-۱-۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان.

۲-۱-۶) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۲-۱-۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان.

۲-۲) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

۲-۲-۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد.

۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۳-۱) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط.

۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور.

۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت.

۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد.

۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد.

۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار(حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.
۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد.

۴-۲) در کلیه مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد.

۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند.

۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید.

۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند.

۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار- مذکور در این منشور- بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان

در محیط های آزمایشگاهی بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه پزشکی * باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد. لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشکل بوده و شامل مجموعه ویژگی های زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند (در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند)
  - ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
  - ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
  - ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت های حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
  - ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
  - ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
  - ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
  - ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
  - ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
  - ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده نامتعارف باشد.
  - ۱۱- استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد.
  - ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هرگونه انگشتر، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج در محیط های آموزشی ممنوع می باشد).
  - ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل ممنوع می باشد.
- *منظور از گروه پزشکی، شاغلین در حرف پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری، مامایی، توانبخشی، بهداشت، تغذیه، پیراپزشکی، علوم پایه و فناوریهای نوین مرتبط با علوم پزشکی است.

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگان به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت رفتار در محیط های آموزشی علوم علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- ادوکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، فراگیران و کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی های عمومی مرتبط نظیر آسانسورها، کافی شاپ ها و رستوران ها ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم وابسته پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.